

Laidiens: 05.03.1998., Nr. 58/59

Ministru kabineta noteikumi Nr. 74

Rīgā 1998.gada 3.martā (prot. nr.11 14.§)

Noteikumi par ekskluzīvo piegādes līgumu un ekskluzīvo pirkuma līgumu atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma

Izdoti saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta ceturtās daļas 1.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka atsevišķu uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) (turpmāk — uzņēmumi) vienošanās — ekskluzīvos piegādes līgumus un ekskluzīvos pirkuma līgumus —, kas tiek atbrīvotas no Konkurences likuma 15.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma, ievērojot minētā likuma 15.panta otro daļu, ja tās atbilst šajos noteikumos izvirzītajām prasībām.
2. Šie noteikumi attiecināmi arī uz atsevišķu uzņēmumu saskaņotu darbību ekskluzīvās piegādes un pirkšanas jomā.
3. Šo noteikumu izpratnē par saistītajiem uzņēmumiem uzskatāmi:
 - 3.1. uzņēmumi, kuros līgumslēdzējām pusēm ir izšķiroša ietekme Konkurences likuma 1.panta izpratnē;
 - 3.2. uzņēmumi, kuriem ir izšķiroša ietekme līgumslēdzējās pusēs;
 - 3.3. uzņēmumi, kuros līgumslēdzējām pusēm un šo noteikumu 3.1. un 3.2.apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem ir izšķiroša ietekme;
 - 3.4. uzņēmumi, kuros līgumslēdzējām pusēm un šo noteikumu 3.1., 3.2. un 3.3.apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem atsevišķi vai kopā ir izšķiroša ietekme.

II. Ekskluzīvie piegādes līgumi

4. Ekskluzīvais piegādes līgums ir līgums, kas noslēgts starp diviem uzņēmumiem un kurā tie vienojas, ka viens uzņēmums (piegādātājs) piegādās noteiktas preces tālākai pārdošanai tirgū vai noteiktā tā daļā tikai otram uzņēmumam (pasūtītājam).
5. Vienošanās aizliegums nav attiecināms uz ekskluzīvo piegādes līgumu, ja šis līgums kā vienīgo konkurences ierobežojumu piegādātājam paredz tā saistības nepiegādāt līguma preces tieši patērētājam šajā līgumā noteiktajā ģeogrāfiskajā teritorijā.
6. Vienošanās aizliegums nav attiecināms uz ekskluzīvo piegādes līgumu, ja šis līgums kā vienīgos konkurences ierobežojumus pasūtītājam paredz tā saistības:
 - 6.1. neražot un neizplatīt ar līguma precēm konkurējošas preces;

6.2. iegādāties līguma preces tālākai pārdošanai tikai no piegādātāja;

6.3. atteikties no filiāļu veidošanas un klientu meklēšanas līguma precēm ārpus ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktās ģeogrāfiskās teritorijas.

7. Vienošanās aizliegums nav attiecināms uz ekskluzīvo piegādes līgumu, ja pasūtītājs uzņemas vienu vai vairākas no šādām saistībām:

7.1. iegādāties piegādātāja noteikto līguma preču sortimentu;

7.2. iegādāties ne mazāk par piegādātāja noteikto līguma preču minimālo daudzumu;

7.3. pārdot līguma preces ar preču zīmēm vai iepakot un izvietot tās, kā to noteicis piegādātājs;

7.4. veicināt līguma preču pārdošanu, izmantojot reklāmu, uzturot realizācijas tīklu, saglabājot preču sortimentu, piedāvājot pircējiem tirdzniecības un garantijas pakalpojumus un nodarbinot speciāli sagatavotus darbiniekus.

8. Atbrīvojums no vienošanās aizlieguma nav piemērojams, ja:

8.1. divi vienādu vai savstarpēji aizvietojamu preču ražotāji noslēdz savstarpēju ekskluzīvo piegādes līgumu par minēto preču tālāku izplatīšanu;

8.2. divi vienādu vai savstarpēji aizvietojamu preču ražotāji noslēdz savstarpēju ekskluzīvo piegādes līgumu par tiesībām vienai no līgumslēdzējām pusēm izplatīt minētās preces, ja katras līgumslēdzējas puses finansu gada apgrozījums pārsniedz 10 miljonus latu;

8.3. ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktajā teritorijā līguma preču patērētāji līguma preces var iegādāties tikai no pasūtītāja un ārpus šīs teritorijas nav alternatīva iegādes avota;

8.4. viena vai abas līgumslēdzējas puses ierobežo starpnieku un patērētāju iespējas iegādāties līguma preces no citiem piegādātājiem Latvijas tirgū vai ārpus Latvijas, ja Latvijas tirgū nav alternatīvu iegādes avotu, īpaši, ja vienai vai abām līgumslēdzējām pusēm ir rūpnieciskā īpašuma vai citas tiesības, kuras tiek izmantotas, lai kavētu starpniekus vai patērētājus iegādāties likumīgi marķētas līguma preces ārpus ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktās ģeogrāfiskās teritorijas vai pārdot tās ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktajā ģeogrāfiskajā teritorijā.

9. Šo noteikumu 8.1. un 8.2.apakšpunkta nosacījumi ir piemērojami arī tad, ja:

9.1. līguma preces ražo saistītie uzņēmumi;

9.2. divos gados pēc ekskluzīvā piegādes līguma stāšanās spēkā šo noteikumu 8.2.apakšpunktā minētais apgrozījums nav palielinājies vairāk par 10 procentiem.

10. Konkurences padome var aizliegt piemērot atbrīvojumu no vienošanās aizlieguma, ja tā konstatē konkrētā līguma neatbilstību Konkurences likuma 15.panta otrās daļas nosacījumiem, īpaši, ja:

10.1. līguma precēm nav konkurējošu preču ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktajā ģeogrāfiskajā teritorijā;

10.2. ir ierobežota citu piegādātāju pieeja dažādiem preču izplatīšanas līmeņiem ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktajā ģeogrāfiskajā teritorijā;

10.3. starpniekiem vai patērētājiem nav iespējams iegādāties līguma preces ārpus ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktās ģeogrāfiskās teritorijas ierastā veidā citu iemeslu dēļ, nekā minēts šo noteikumu 8.3. un 8.4.apakšpunktā;

10.4. pasūtītājs bez objektīva iemesla atsakās piegādāt līguma preces ekskluzīvajā piegādes līgumā noteiktajā ģeogrāfiskajā teritorijā citam pircējam, kurš nevar ierastā veidā iegādāties attiecīgās preces citur, vai nosaka tam

atšķirīgas cenas vai pārdošanas noteikumus, vai pārdod līguma preces par ļoti augstām cenām.

11. Šīs nodaļas nosacījumi nav piemērojami līgumiem par dzērienu realizāciju telpās, kas tiek izmantotas alus tirdzniecībai un patērēšanai, kā arī līgumiem par degvielas realizāciju degvielas uzpildes stacijās.

III. Ekskluzīvie pirkuma līgumi

12. Ekskluzīvais pirkuma līgums ir līgums, kas noslēgts starp diviem uzņēmumiem un kurā tie vienojas, ka viens uzņēmums (pircējs) pirks noteiktas preces tālākai pārdošanai tikai no otra uzņēmuma (pārdevēja), ar to saistītā uzņēmuma vai tā pilnvarota uzņēmuma.

13. Vienošanās aizliegums nav attiecināms uz ekskluzīvo pirkuma līgumu, ja šis līgums kā vienīgo konkurences ierobežojumu pārdevējam paredz tā saistības neizplatīt līguma preces vai ar tām konkurējošas preces pircēja darbības teritorijā un preču izplatīšanas līmenī.

14. Vienošanās aizliegums nav attiecināms uz ekskluzīvo pirkuma līgumu, ja šis līgums kā vienīgo konkurences ierobežojumu pircējam paredz tā saistības neražot un neizplatīt ar līguma precēm konkurējošas preces.

15. Vienošanās aizliegums nav attiecināms uz ekskluzīvo pirkuma līgumu, ja pircējs uzņemas vienu vai vairākas no šādām saistībām:

15.1. iegādāties pārdevēja noteikto līguma preču sortimentu;

15.2. iegādāties ne mazāk par pārdevēja noteikto līguma preču minimālo daudzumu;

15.3. pārdot līguma preces ar preču zīmēm vai iepakot un izvietot tās, kā to noteicis pārdevējs;

15.4. veicināt līguma preču pārdošanu, izmantojot reklāmu, uzturot realizācijas tīklu, saglabājot preču sortimentu, piedāvājot pircējiem tirdzniecības un garantijas pakalpojumus un nodarbinot speciāli sagatavotus darbiniekus.

16. Atbrīvojums no vienošanās aizlieguma nav piemērojams, ja:

16.1. divi vai vairāki vienādu vai savstarpēji aizvietojamu preču ražotāji noslēdz savstarpēju ekskluzīvo pirkuma līgumu par minēto preču iegādi;

16.2. divi vai vairāki vienādu vai savstarpēji aizvietojamu preču ražotāji noslēdz savstarpēju ekskluzīvo pirkuma līgumu par tiesībām vienai no līgumslēdzējām pusēm iegādāties minētās preces, ja katras līgumslēdzējas puses finansu gada apgrozījums pārsniedz 10 miljonus latu;

16.3. ekskluzīvajā pirkuma līgumā paredzēta vairāk nekā viena veida preču iegāde, ja šīs preces nav savstarpēji saistītas ne pēc būtības, ne komerciālā pielietojuma;

16.4. ekskluzīvais pirkuma līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku vai uz laiku, kas ilgāks par pieciem gadiem.

17. Šo noteikumu 16.1. un 16.2.apakšpunkta nosacījumi ir piemērojami arī tad, ja:

17.1. līguma preces ražo saistītie uzņēmumi;

17.2. divos gados pēc ekskluzīvā pirkuma līguma stāšanās spēkā šo noteikumu 16.2.apakšpunktā minētais apgrozījums nav palielinājies vairāk par 10 procentiem.

18. Konkurences padome var aizliegt piemērot atbrīvojumu no vienošanās aizlieguma, ja tā konstatē, ka:

18.1. līguma precēm nav konkurējošu preču ekskluzīvajā pirkuma līgumā noteiktajā ģeogrāfiskajā teritorijā;

18.2. ir ierobežota citu piegādātāju pieeja dažādiem preču izplatīšanas līmeņiem ievērojamā Latvijas tirgus daļā;